

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
(НІМЕЧЧИНА)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ЧОТИРНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(12 вересня 2025 р.)**

*Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності*

Янковому Олександру Григоровичу присвячується

Одеса-ОНЕУ
2025

Шепель Т.В., Губернат Т.Я. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЛАНДШАФТУ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ВІЙНИ	492
Якушов Д.Ю. ЗАСТОСУВАННЯ ТИПОВИХ ДОГОВОРІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	495
Янковий В.О. РОЗРАХУНОК СТУПЕНЯ РИНКОВОЇ ПЕРЕВАГИ	497
СЕКЦІЯ 9. СТІЙКІСТЬ БІЗНЕСУ І ESG СТРАТЕГІЯ	
Humeniuk V.V. ANALYSIS OF BUSINESS ACTIVITY INDICATORS IN SMALL ENTERPRISES	500
Sova O. QUALITY OF LIFE: A TEST FOR SOCIAL RESILIENCE	502
Балан О.С., Пульча Д.О. ВПЛИВ ВОЄННИХ РИЗИКІВ ТА ESG-ФАКТОРІВ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ	504
Баранова В.Г., Колібаба К.І. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	507
Боровик П.М., Удовенко І.О., Іванчук О.М. ESG-СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ГЕОДЕЗИЧНО-ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО БІЗНЕСУ	509
Будякова О.Ю. ESG СТРАТЕГІЯ ТА СТАЛА БІОЕКОНОМІКА	511
Буринський В.М. ШІ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	513
Бурковська А.І., Пекера А.В. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА ОСНОВІ СТРАТЕГІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	515
Вовк К.М. ESG-ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ	517
Дмитрук С.М., Рожка А.О. АНАЛІЗ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ «MCDONALD'S»	519
Івасенко О.А. ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ У КОНТЕКСТІ ESG: ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	521
Ігнашкіна Т.Б., Дмитренко Є.О. ПрАТ «КАРЛСБЕРГ УКРАЇНА»: КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ	523
Кириченко А.В., Зелений В.Р. СТІЙКИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ: СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ТА ВИКЛИКИ	525
Кобік А.В., Семенюк С., Гнідко І. БІЗНЕС-РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	527
Кріпкий А.Ю. ESG ТА НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ УКРАЇНИ	529
Кубецька О.М. ESG-ОРІЄНТОВАНІ СТРАТЕГІЇ БЕЗПЕКИ ТА СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМІ: ВІД РЕАГУВАННЯ НА РИЗИКИ ДО ПРЕВЕНТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАРАДИ ДОВГОСТРОКОВОЇ СТІЙКОСТІ	531
Маліцький Р.І. ІНФОРМАЦІЙНІ ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА БЕЗПЕКА	533
Могилевська О.Ю., Павловський С.А., Сердюк А.А. МАРКЕТИНГОВА КОНЦЕПЦІЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ	535

Вовк К.М.
доктор філософії з туризму,
ХНЕУ ім. С. Кузнеця (Україна)

ESG-ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ

Після пандемії COVID-19 світовий туризм відновився швидше за прогнози: у 2022 році міжнародні потоки досягли 63% рівня 2019 року, а в 2023 — 87–90%, із доходами близько 93% докризового рівня [1]. У 2024 році обсяг міжнародних туристичних прибуттів сягнув близько 99 % від показника 2019 року. За перші три квартали 2024 року в окремих регіонах зафіксовано перевищення докризового рівня: у Середньому Сході — на 29 %, в Африці — на 6 %, у Європі — на 1 %. [1]. Війна в центрі Європи спричинила перерозподіл потоків, що збільшило навантаження на більш безпечні країни, зокрема Іспанію, Італію, Грецію та Туреччину, де прибутки зросли до 30% порівняно з докризовим періодом [2,3]. Це стрімке і нерівномірне відновлення загострило проблему овертуризму, що підсилює потребу у впровадженні комплексних ESG-підходів до управління розвитком туризму. Концепція ESG (екологічні, соціальні та управлінські чинники) вперше була представлена у 2004 році в звіті ООН «Who Cares Wins» як підхід до інтеграції нефінансових і фінансових показників для сталого розвитку. Її поширенню сприяли міжнародні стандарти звітності (GRI, SASB, TCFD), які закріпили ESG як критерій оцінки бізнес-ефективності та управлінських рішень. У туризмі ESG має особливе значення, оскільки поєднує екологічну відповідальність, соціальну взаємодію та ефективне управління, що є ключем до конкурентоспроможності та стійкості дестинацій.

Міжнародна практика підтверджує, що впровадження ESG-підходів сприяє збалансованому поєднанню економічних результатів із збереженням природних і соціальних ресурсів, що особливо актуально через проблему овертуризму. Однією з її ознак є сезонна концентрація: за даними Європейської комісії, до 80% річних відвідувань припадають на 3–4 місяці, що призводить до перевищення пропускнуєї спроможності та негативного впливу на довкілля і місцеві громади [4]. У пікові дні деякі пам'ятки і маршрути приймають значно більше відвідувачів, ніж рекомендують локальні норми.

Міжнародні програми та сертифікаційні ініціативи на основі ESG-принципів відіграють ключову роль у сталому розвитку туризму. На глобальному рівні їх реалізація відбувається через програми Green Key, Tourism Declares a Climate Emergency, EarthCheck та інші.. У (табл. 1.) наведено приклади впровадження ESG-підходів у туристичних програмах:

Таблиця 1

Світові приклади інтеграції ESG-принципів у туристичну діяльність

№ з/п	Назва програми	Мета	Зміст програми	Посилання
-------	----------------	------	----------------	-----------

1.	Swisstainable (Швейцарія)	Сертифікація готелів і послуг, знижки на екологічний транспорт, підтримка сталих туристичних продуктів	Заохочення екологічно відповідального туризму та зменшення впливу на довкілля	https://www.myswitzerland.com/en-ch/swisstainable/
2.	CopenPay (Копенгаген, Данія)	Платформа для заохочення свідомих виборів туристів із винагородою у вигляді унікальних вражень	Підвищення обізнаності туристів та зміна їх поведінки на більш усвідомлену	https://www.visitcopenhagen.com/copepay-attractions
3.	WelcomeCard (Берлін, Німеччина)	Безкоштовний або зі знижкою проїзд у громадському транспорті, знижки на атракції	Сприяння використанню екологічного транспорту і збільшення доступності послуг	https://www.berlin-welcomecard.de/en/
4.	Loloma Hour (Фіджі)	Запрошення туристів присвятити годину відпустки волонтерству (посадка дерев, допомога громаді)	Створення позитивного впливу на довкілля і культуру, залучення туристів	https://www.bbc.com/storyworks/advertiser-content/one-hour-pure-happiness/experience-loloma-hour-fjiji-happy-hour-for-the-environment

Сформовано автором

Наведені в (табл. 1.) програми ілюструють різні шляхи впровадження ESG-принципів у туризм, поєднуючи екологічну сертифікацію, стимулювання свідомої поведінки туристів, підтримку сталого транспорту та залучення до волонтерських ініціатив. Ці підходи сприяють сталому розвитку галузі та збереженню природних і соціальних ресурсів. Впровадження ESG-підходів є ключовим для сталого розвитку туризму в умовах сучасних викликів. Інтеграція економічних, екологічних і соціальних факторів у управління сприяє адаптації галузі та мінімізації негативних наслідків.

Список використаних джерел:

1. UNWTO. Global Tourism Recovery and Outlook, March 2024. Madrid: UNWTO, 2024. URL: <https://www.unwto.org/global-tourism-recovery-2024> (дата звернення: 07.08.2025).
2. UNWTO. World Tourism Barometer and Statistical Annex, January 2022. Madrid: UNWTO, 2022. URL: <https://www.unwto.org/world-tourism-barometer> (дата звернення: 08.08.2025).
3. UNWTO. International Tourism Highlights, 2023 Edition. Madrid: UNWTO, 2023. URL: <https://www.unwto.org/international-tourism-highlights> (дата звернення: 07.08.2025).
4. Європейська комісія. Unbalanced tourism: which European destinations are potentially vulnerable? <https://surl.lu/jlczaq> (дата звернення: 09.08.2025).